

PEYGAMBERİMİZ CAMİ VE İRŞAD

﴿۳۳﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۳۳﴾

،إذا رأيتم الرجل يعتاد المسجد فاشهدوا له بالإيمان

Bismillah, Elhamdülillah, Vessalatü vesseramü ala rasulillah emma ba'd

Bizleri yoktan var eden Allah'a hamd, sevgili peygamberimiz Muhammed Mustafa'ya salat ve selam olun.

Allah'ın selamı rahmeti, bereketi, hidayeti üzerinize olsun.

Diyanet İşleri Başkanlığımız her yıl "Mevlid-i Nebi, Camiler ve Din Görevlileri Haftası ve Ramazan Ayı" gibi vesileler ile İslam'ın temel kavramlarından birini milletimizin gündemine taşımakta ve belirlenen bu konularda milletimizi aydınlatmaya çalışmaktadır. Bu yıl tarihlerinin yakın olması da göz önünde bulundurularak Camiler ve Din Görevlileri Haftası ile Mevlid-i Nebi Haftası'nın birlikte ihya edilmesine karar verilmiş, hafta teması "**Peygamberimiz, Cami ve İrşat**" olarak belirlenmiştir.

PEYGAMBERİMİZ

- Davetçi/Elçi
- Müjdeci/Uyarıcı
- Örnek/Önder

CAMİ

- Mabet'in Önemi
- İnsanla ilişkisi
- Toplumsal Konumu

İRŞAT

- İman X Küfür
- Helal X Haram
- Sevap X Günah
- Ahlak X Ahlak Dışı
- İffetli X İffetsiz
- Dünya/Ahret
- Davete İcabet Edenler X İsyan Edenler
- Huzura Erenler X Azabı Görenler

İNSAN

- Eşrefi Mahluk
- Zaafları var
- İrşada ihtiyacı Var
- Bilgilenmeli
- Örnek görmeli
- Sorumluluğunun farkına varmalı

Diyanet İşleri Başkanlığımızın 1989 yılında “**Hz. Peygamber’i Anmaktan-Anlamaya**” şiarıyla başlattığı **Mevlid-i Nebi Haftası** milletimizin kalbinde var olan Peygamber sevgisini harekete geçirmiş ve belirlenen temalar çerçevesinde yapılan faaliyetlerle toplumsal bilinç oluşturmaya gayret edilmiş, **bütün vatandaşlarımız arasında bir bilgi ve irfan ziyafetine, bir kardeşlik şölenine, bir manevi yenilenme haftasına dönüşmüştür.**

- 2017 yılında “**Hz. Peygamber ve Güven Toplumu**”
- 2018 yılında “**Peygamberimiz ve Gençlik**”
- 2019 yılında “**Peygamberimiz ve Aile**”
- 2020 yılında «**Peygamberimiz ve Çocuk**”
- 2021 yılında «**Peygamberimiz ve Vefa Toplumu**”
- 2022 yılında «**Peygamberimiz, Cami ve İrşad**” ana tema olarak belirlenmiştir.

Yine Başkanlığımız tarafından 1986 yılından itibaren 01-07 Ekim tarihleri arası “Camiler ve Din Görevlileri Haftası” olarak kutlanmaya başlanmış olup 2011 yılından itibaren de her yıl bir tema belirlenerek bu tema çerçevesinde etkinlikler düzenlenmektedir.

- 2018 yılında **“Camiler ve Din Hizmetine Adanmış Ömürler”**,
- 2019 yılında **“Cami ve Hayat”**
- 2020 yılında **"Cami ve İlim"**
- 2021 yılında **"Cami, Din Görevlisi ve Vefa"** ana teması belirlenmiştir.

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا

“Mescitler yalnız Allah’ındır. O halde Allah’ın yanına katarak hiçbir kimseye kulluk etmeyin.” (Cin, 72/18)

Camilerimiz,

- Varlığıyla İslam beldelerinin bağımsızlığının göstergesi,
- Minaresiyle tevhidin sembolü,
- Ezanlarıyla şehadetin ifadesi,

- ❑ Salâlarıyla bir milleti diriltten ve ayağa kaldıran merkezleri,
- ❑ Minberleriyle ilim, hikmet ve marifetin mekânı,
- ❑ Kürsüleriyle hak ve hakikatin sesi,
- ❑ Mihraplarıyla gönlümüzü esir almaya çalışan günahlara, öfke, kin, nefret gibi her türlü kötülüğe karşı bir mücadele yeridir.

Camiler, bir milletin bağımsızlığının simgesi, O ülkenin, Müslüman olduğunu belirten Tapu senetleridir. Beldelerin Allah'a en sevimli yerleridir. Birlik beraberliğin merkezi, yüreği birlikte atanların bir arada aynı gaye için cem oldukları mekan ve cemiyetin merkezidir.

İslam toplumunda cami, vücudumuzda ki kalp gibidir. Ve Hayatın akışını sağlayan kan, kalpten pompalanır. İslam toplumuna da canlılık ve yön verecek enerji camilerden yayılır. Topluluklar manen camilerden, oralardaki gönül buluşmalarından enerjisini alır ve hayat bulur.

CAMİ HAYATIN İÇİNDE, HAYAT CAMİNİN İÇİNDE

أَحَبُّ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ مَسَاجِدُهَا

Ebû Hüreyre (r.a.)'nin naklettiğine göre, Hz. Peygamber (s.a.s.) şöyle buyurmuştur: "**Şehirlerde Allah'ın en çok sevdiği yerler meşitlerdir.**" (Müslim, Mesâcid, 288)

Zira bu mekanların imarı ve maur hale getirilmesi müminlere düşen bir görevdir:

إِنَّمَا يَغْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ

"Allah'ın meşitlerini, ancak Allah'a ve ahiret gününe iman eden, Namazlarını dosdoğru kılan, Zekâtlarını veren ve Allah'tan başkasından korkmayan kimseler imar eder (camilere ömür verirler). İşte doğru yola ermişlerden olmaları umulanlar bunlardır." (Tevbe süresi 18)

Ecdadımız bir şehri imar ederken **Merkeze Camiyi almış**, geniş bir **avlunun** etrafına **eğitim haneleri (Medrese)**, bir tarafına **aşevini**, kible istikametine doğru **mezarlığı**, bunları çevreleyen alana **ticaret haneleri** ve en son **evleri** yerleştirmiştir.

- Bu bize 5 vakit bütünleşmenin eğitimle tamamlanabileceğini,
- ticaretin dini, vicdani ve ilmi boyutlarıyla yapılacağını,
- toplumun ihtiyaç duyan kesimlerinin yanında ve yardımında olmamız gerektiğini,
- bir gün ölüm olduğunu, dünyada yapıp ettiklerinin hesabının verileceğini göstermektedir.

Medine, İstanbul, Bağdat, Kahire, Diyarbakır, Erzurum, Buhara, Sivas, Van, Endülüs, Mardin, Urfa... Örnekleriyle Nice Fatihler, Süleymaniyeler, Selimiyeler, Kasımiyeler... Tarihin derinliklerinden günümüze bu gerçeği bizlere haykırıyor.

Zengin-fakir, köylü-şehirli, amir-memur, resmi-sivil, yaşlı-genç, siyah-beyaz, kadın-erkek, yerli-yabancı... Herkesi bünyesinde toplayan namaz kılma yerleri, okul, şifahane, sohbet, dini bilgi ve birikim kazanma yeri, sosyal iş ve ilişkilerin paylaşıldığı mekanlar, toplumsal ahlak ve bilincin oluştuğu yerlerdir.

Resûlullah (s.a.v.) Efendimiz buyurdular ki:

“Cennet bahçelerine uğradığınız zaman nasibinizi alın” buyurdu. Ashab-ı kiram da: **“Cennet bahçeleri nerelerdir ya Resûlallâh?”** dediler. Resûlullah (s.a.v.): **“Mescitlerdir”** buyurdu. (Tirmizi, Davet, 28)

Efendimizden bu güne “İslam’da **Hayatın, Şehrin İlmin Ve Medeniyetin** merkezinde **camii** vardır.” O yüzden camii ile bağlantısı olanlarla ilgili bu gerçeği efendimiz belirtmiştir:

إِذَا رَأَيْتُمُ الرَّجُلَ يَعْتَادُ الْمَسْجِدَ فَاشْهَدُوا لَهُ بِالْإِيمَانِ، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: إِنَّمَا يَغْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ الْإِيْمَةِ.

Ebu Sa’îdî'l-Hudrî (radiyallahu anh) Hz. Peygamber (aleyhissalâtu vesselâm)'in şöyle dediğini rivayet etti: **“Bir kimsenin mescide alâkasını görürseniz, onun Mü'min olduğuna şehâdet edin,** zira Cenâb-ı Hakk şöyle buyuruyor: **“Allah'ın mescidlerini ancak Allah'a ve âhiret gününe inananlar imar ederler.”** (Tirmizî, Tefsir, Sûre 2, Tevbe 18)

Kur’an-ı Kerim’de şöyle buyrulur:

﴿۳۳﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۳۳﴾

“Allah’a çağıran, salih amel işleyen ve ‘Kuşkusuz ben Müslümanlardanım’ diyenden daha güzel sözlü kimdir?” (Fussilet, 41/33)

Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s) insanlığa gönderilen peygamberler halkasının, ilahi çağırının son temsilcisi ve kıyamete kadar insanlığın yolunu aydınlatacak hakikat mesajının en son ve en

büyük tebliğcisidir. İnsanlığın karanlıklar girdabında yolunu kaybettiği, adeta ruhunu yitirdiği bir zaman ve zeminde, Rabbimizin alemlere rahmet olarak gönderdiği merhamet elçilerinin sonuncusudur.

Karanlıklardan aydınlara çıkmak için yolunu takip ettiğimiz, ahlâkî erdemlerin en güzelini yaşamak için örnek aldığımız, yolumuzu güzelleştirmek için sözüne dokunduğumuz, övgüye layık olan, efendimiz, rehberimiz, örneğimiz, önderimiz, şefaatçimiz, Peygamberimiz Muhammed Mustafa'dır.

Ali Rıza Sağman Naat-I Şerifinde bize önemli bir gerçeği hatırlatıyor:

**Yâ Muhammed! Ne büyüsun ki, senin nâmını ben,
Ne zaman yâda getirsem hemen insan olurum.**

«Ümmetimidir» deyiversen «şu Rıza-yı âsi»,

Yâ Muhammed! Ben o dem vâsıl-ı cânân olurum.

مُحَمَّدٌ بَشَرٌ لَا كَالْبَشَرِ بَلْ هُوَ كَالْيَاقُوتِ بَيْنَ الْحَجَرِ

“Muhammed bir beşerdir. Fakat o, diğer insanlar gibi değildir. O, taşlar arasında yakut gibidir.” der bir başka şairimiz.

﴿٤٦﴾ وَذَاعِيَآ إِلَى اللّٰهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُّنِيرًا ﴿٤٥﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٦﴾

“Ey Peygamber! Biz seni gerçeğin bir temsilcisi, bir müjdecisi ve uyarıcı, herkesi Allah’ın izniyle O’na çağıran ve ışık saçan bir kandil konumunda gönderdik.” (Ahzâb 33/45-46)

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

“Biz Seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik”. (Enbiyâ, 21/107)

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ

"Muhakkak sen çok yüce bir ahlâk üzeresin." (Kalem, 68/4).

Peygamberimizin; en önemli gönderiliş gayelerinden birisi insanlığa örnek ve model olma konumlarıdır.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

"Gerçekten sizin için, Allah'a ve Ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için Allah'ın Resulünde çok güzel bir örnek vardır." (Ahzab, 33/21)

O'nu örnek almak demek;

- **Güvenilir olmak demek,** (Emanetlerini O'na veriyorlar, "Emin" diyorlardı.)
- **Affedici olmak demek,** (Mekkenin fethinde Mekkelileri toptan affetmişti.)
- **Merhametli olmak demek,** (Taif'te ağır tahriklere rağmen beddua etmemiştir...)
- **Hoşgörülü olmak demek,** (Mescide bevl eden, zinaya müsaade isteyen genç...)
- **Sözünde durmak demek,** (Hudeybiye günü Ebu Cendel'i geri vermesi.)
- **Cömert olmak demek,** (Ölüm hastalığında yanında bulunan üç dinarı dağıtmak..)
- **Alçakgönüllü olmak demek,** (Ben kurutulmuş et yiyen bir kadının oğluyum...)
- **Çalışkan olmak demek,** (İşlerini kendisi yapmak isterdi, söküğünü dikerdi..)
- **Dosdoğru olmak demek,** (Size bir düşman saldıracak desem bana inanır mısınız?)
- **Adaletli olmak demek,** (Kızım Fatıma dahi çalsa...)
- **Vefakar olmak demek,** (Geceler boyu ayakta durup ibadet etmek.)

مَنْ أَحْيَا سُنَّتِي فَقَدْ أَحَبَّنِي وَمَنْ أَحَبَّنِي كَانَ مَعِيَ فِي الْجَنَّةِ

“Kim benim sünnetimi ihya ederse beni sevmiş olur. Beni seven de cennette benimle beraber olur.” (Tirmizi, Sünen, İlim, 39/16)

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ عَلِيمًا

«Kim Allah'a ve Resûl'e itaat ederse işte onlar, Allah'ın kendilerine lütuflarda bulunduğu **peygamberler, siddîkler, şehidler ve salih kişilerle** beraberdir. **Bunlar ne güzel arkadaştır!** Bu lütuf Allah'tandır. Bilen olarak Allah yeter.» (Nisa 69-70)

Hz. Peygamber, içinde bulunduğu toplumda akrabalarından başlayarak (Şuarâ, 26/214) insanları, hikmet ve güzel öğütle İslâm'a davet etmiş (Nahl, 16/25), yeryüzünde fitne ve fesat ortadan kalkıncaya, din tamamen Allah'ın oluncaya (Enfâl, 8/39) ve İslâm bütün dinlere üstün gelinceye kadar (Fetih, 48/28) mücadele etmiş ve bu hususu biz müminlere emanet olarak bırakmıştır.

Tebliğ ve davet, İslam'ı insanla buluşturma faaliyetlerinin özünü teşkil etmektedir.

İnsanoğlu bilmiyordu, peygamberler göndererek Allah bildirdi, kitaplarla kalıcılığı sağladı, mabetlerle karargahlar oluşturdu.

Bütün peygamberler gönderildikleri topluma **İslam'ı anlatmak, yaşayışları ile örnek olmak, gelecek nesillere güzel bir emanet bırakmak**, yol göstermek, toplumları içine düştükleri yanlışlardan kurtarmak ve insanlara hakka giden, dünya ve ahiret mutluluğuna erdiren ebedi mutluluk yollarını göstermek için gönderilmiştir.

Peygamberler birer davetçi olmaları dolayısıyla muhataplarına ulaşmaya gayret etmişlerdir. Onlar görevlerini ifa etmekten geri durmadılar. Her durum ve şartta Allah'ın kitabına, yasalarına, sünnetüllaha ittiba ettiler. Kimine insanlar kitleler halinde inandılar, kimine karşı çıktılar, kiminin canına kast ettiler. Muhatap kitleden iman edenler sorumluluklarını yerine getirmeye gayret ettiler. İman etmeyenlerden bazıları isyanda aşırı gittikleri için helak oldular.

Peygamberler Geldikleri Topluları;

- İmana, Tevhide, şirkle mücadeleye, putları terk etmeye, hakkın taraftarı olmaya, aksiyonel bir imana; birlik ve beraberliğe
- İbadete yani namaz kılmaya, zekat vermeye, Kurban kesmeye, iyilik yapmaya, zikretmeye, Allah'ın rızasına;
- Ahlaklı olmaya, iyi insan olmaya;
- Doğruluğa ve dürüstlüğe,
- Tüm yaratılmışlara karşı merhamete,
- Herkese karşı adalete,
- Kötülüğe engel olmaya, günahlardan uzaklaşmaya davet ettiler.

Hangi yolun doğru olduğunu bizlere Peygamberler bildirmiş ve uygulamalarıyla da göstermişlerdir.

İnsan başıboş yaratılmış bir varlık değildir. Bir takım yükümlülükleri var. Bu dünyaya imtihan için gelmiştir. Her türlü hareketi sürekli tespit edilerek kaydedilmektedir. Eşrefi mahluk olarak yaratılan mükemmel insan, Allah'ın değer verdiği kişidir.

İNSAN

Tertemiz fitrat üzere En Güzel Şekilde
Yaratmış

Ruh Üflenerek Şerefendirilmiş

Muhatap Alınmış, Yeryüzünde Halife
kılınmış

Yaratılmışlara Üstün Kılınmış, Şan Şeref
Sahibi Yapılmış

Her Şey İstifadesine Sunulmuş

Tertemiz Rızıklar Verilmiş

Akıl, İrade Ve Özgürlük Verilmiş

İradeli Ve Bilinçli Olması İstenmiş

İman, salih amel ve ahlak istenmiş

Peygamberler Ve Kitaplar Gönderilmiş

Doğru Yol Gösterilmiş

Sorumlu kılınmış

- Bunları kime? Neye? G6re nasıl? Yapacağını 6đretmek için de Peygamberler Ve Kitaplar G6ndermek Suretiyle Doğru Yolu G6stermiştir. قَامُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ (A'raf 158.)

Zira insan kendi başına doğru yolun ne olduğunu, yaratanla nasıl irtibat kurulacağını, tam olarak bilemez.

Zira insanı etkileyen bir takım olumsuzluklar vardır:

- İnsanoğlu k6t6l6đe meyilli yaratılmıştır
- abuk azıp sapıtabilir
- K6t6l6kleri aşıkar yaşayabilir
- G6nahlarda ileri gidebilir
- K6f6r ve Azgınlıkta sınır tanımayabilir
- şeytan olumsuzlukları empoze edebilir
- Heva ve heves, haz ve hız olumsuzluğa sevk edebilir
- Alışıla gelmiş olduğu yanlışlardan kolay vaz geçemez

Tarih bunların 6rnekleri ile doludur ve t6m peygamberler insani, îmani ve ahlaki değerlerin tarumar edildiği yok sayıldığı bir d6nemde gelmiş, halkı irşad etmeye gayret etmişlerdir.

- **Nuh peygamber:** halkını 950 yıl Tevhide davet etti ancak inanmadılar, alaya aldılar, putlarından vazgeçmediler. Atalarının dinine bağlı kalmaları, tevhitten uzaklaşıp atalarının dini inançları olan putları terk etmemeleri, inananları bayağı ve adi kişiler kabul edip iman etmemeleri (Şuara 105-115) onları tufanla helake götürmüştür.
- **Hud peygamber:** Ad kavmi güç ve saltanat kavmiydi. İsrâf ve üstünlük tutkusu, ebedi yaşama arzusu, zorbalık, aşırı dünya sevgisi, adaletten uzak bir yaşam onları tevhitten uzaklaştırıp putperestliğe yöneltti ve sonunda Yıldırım, korkunç sesli bir rüzgar, Kasırğa ile helak oldular. (Şuara 128 -135/ Mü'minun-37/ Fussilet 13/ Hakka 48)
- **Hız Salih:** Semud kavminin en önemli özellikleri lükse düşkünlükleri ve israftı. İnsanların değeri zenginlikleriyle orantılıydı. Ahlak ve adalet ortadan kalkmış, gelir dengesi bozulmuş, muhteşem köşkler yapmış, yiyecek ve içeceğe düşkünlüğü artmıştı. Kendilerine mucize olarak gönderilen *deveyi aslında birkaç kişi kesmiş olmasına rağmen toplu helak olmuşlardır*. Bunun sebebi deveyi öldürenleri durdurmamaları ve destek olmalarıdır ki kötülüğü engellememekte bir destektir. **Salih peygamberin kavmi kötülük yapanlara destek vermek suretiyle helak oldu.** Şiddetli ses, şiddetli şimşek, yıldırım, deprem ile helak oldular.

- **Hız Lut:** Sodom ve Gomora halkının en büyük özelliği iffetsiz yaşam sürmeleri idi. Toplum nazarında suç ahlaklı ve iffetli olma ktı. Ahlaksızlık bu toplumla aşıkara başladı (cinsi sapkınlık). Sapkınlıklarından dolayı utanma duygusu yok olmuş yapılan çirkinlikleri gizlemek yerine ifşa ediyorlar. **Hız Lut, kavminin evine geleceğini bilmesine rağmen hiç tanımadığı kişileri evinde ağırladı. Bir tarafta küfrün hayatı algılayış biçimi diğer tarafta Rabbi'nin rızasının gözetilmesi.** Kurutulmuş çamur ve balçıktan pişirilmiş taşlar sağanak şeklinde üzerlerine yağdı, fırtına oldu, korkunç bir patlama, şiddetli bir deprem, tüm binaların yerle bir ederek halkı helak oldu. (Hicr 72-77, Araf 83-84, Hud 82-83, Şuara 170-171, Saf 133-138)
- **Hız. Şuayip:** Medyen ve Eyke halkının ölçü ve tartı da doğru olmayıp aldatmaları, haksız kazanca meyletmeleri, hilekâr olmaları (Şuara 189) sebebiyle korkunç bir ses, gölge günü azabı, bulutla helak olup gittiler.

Sormamız gerekmez mi NEDEN??? Helak oldular ve Kur'an bu örnekleri pek çok ayette neden bizlere tekrar tekrar hatırlatıyor?

Kur'an-ı Kerim'de:

﴿٢٥﴾ وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿

“Öyle bir fitneden sakının ki o, içinizden sadece zulmedenlere erişmekle kalmaz (topluma sirayet eder ve hepsini perişan eder). Biliniz ki, Allah'ın azabı şiddetlidir.” (Enfâl, 8/25)

İnsan kendine verilen akıl ve irade sebebiyle yaratanına karşı Allah tarafından bir takım görev ve sorumluluklar verilmiştir. Allah'a karşı olan görev ve sorumluluklarını yerine getirmede insanın önüne bir takım engeller çıkabilmektedir. Bu engellerin aşılmasında insanlara en büyük mürşidi ve yardımcı hiç şüphesiz peygamberlerdir. Gerçek yol onların gösterdiği yoldur.

Peygamberimiz (s.a.s), bir gün ashabıyla sohbet ederken yere dörtgen bir şekil çizdi. Sonra o şeklin ortasından dışarı uzanan bir çizgi ve o çizgiye bitişen başka çizgiler çizdi. Ardından, kendisini meraklı bakışlarla seyretmekte olan ashaba dönerek bunların ne anlama geldiğini şöyle açıkladı: **“Bu dörtgenin ortasındaki çizgi insandır. Dörtgen de insanın ecelidir ve onu kuşatmıştır. Diğer çizgiler ise insanın arzu ve tutkularıdır.**

İnsan, bu arzu ve tutkuların peşinde koşup dururken, ecel ansızın onun önünü keser ve onu alıp götürür.”

(Buhârî, Rikâk, 4)

Câbir radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah şöyle buyurdu:

“Benim ve sizin durumunuz, ateş yakıp da, ateşine cırcır böcekleri ve pervaneler düşmeye başlayınca, onlara engel olmaya çalışan adamın durumuna benzer. Ben sizi ateşten korumak için kuşaklarınızdan tutuyorum, siz ise benim elimden kurtulmaya, ateşe girmeye çalışıyorsunuz.” (Müslim, Fezâil 19. Ayrıca bk.

Buhârî, Rikâk 26; Tirmizî, Edeb 82)

Çeşitli istek ve arzular, ihtiraslar, şeytan, şehvet vb. tesiriyle içine düşecekleri birçok tehlike insanı çember içine almıştır maalesef.

İnsanın ıslaha ihtiyaç duyduğu aşikâr

Allah kulunu yalnız bırakmadı, ona şah damarından daha yakın olduğunu, onu kameralarla gözetlediğini, peygamberler gönderdiğini, kitaplar gönderdiğini biliyoruz.

- “Ey insanlar” muhatabıyla Allah kendini tüm insanlığa tanıttığını,

- İman ve ibadetleri öğrettiğini biliyoruz.
- Doğru yolu tanıttığını ve örnek şahsiyetler gönderdiğini biliyoruz.
- Hakla batılı birbirinden ayırdığını
- Helal ile haramın sınırını belirlediğini de biliyoruz.
- İyile kötüyü gösterdiğini de biliyoruz.
- Dünya ile ahiret arasında bağ bulunduğunu,
- Cennetle Cehennem gerçeğini,
- Günah ve sevap ekseninde yapılan her şeyin değerlendirileceğini de biliyoruz.
- Her şeyden önemlisi sorumluluk verdiği insanı imtihana tabi tuttuğunu da biliyoruz.

Yani özetle Yarattığı insana imkan verdi, akıl ve irade verdi, ölçüyü koydu, örnekler gösterdi, klavuzu yayınladı, sınırları belirledi, sınavı başlattı. Bilmeyen, duymayan, anlamayan var mı?

Peki Kim bizi neye çağırđı?

Rabb'imiz çağırıyor, kitabımız çağırıyor, peygamberimiz çağırıyor...

Duyuyor musun neye çağırđığını?

(Burada Konferans esnasında veya camide insanları 3 gruba ayırmak suretiyle **1. Grup “Onun Çağırısı”** diyecek, **2. Grup “İmana ve Güzel Ahlaka”** diyecek ve **3. Grupta “Öyleyse Çağrıya kulak ver”** demek suretiyle aktif bir bilinçlenme oluşturulacaktır.)

ONUN ÇAĞRISI

- **ONUN ÇAĞRISI** İmana Ve Güzel Ahlaka Öyleyse **ÇAĞRIYA KULAK VER**
- **ONUN ÇAĞRISI** İbadete Ve Kurtuluşa Öyleyse **ÇAĞRIYA KULAK VER**
- **ONUN ÇAĞRISI** Camiye Ve Huzura Öyleyse **ÇAĞRIYA KULAK VER**
- **ONUN ÇAĞRISI** İyiliğe ve Takvaya Öyleyse **ÇAĞRIYA KULAK VER**
- **ONUN ÇAĞRISI** Birliğe Ve Kardeşliğe Öyleyse **ÇAĞRIYA KULAK VER**
- Sevgiye Ve Merhamete
- İslam'a ve İnsanlığa Öyleyse **ÇAĞRIYA KULAK VER**

Bütün peygamberler insanlığı Hakk'a ve hakikate davet etmiş, ebedi kurtuluşa çağırılmışlardır. **Bu çağrı**, bütün peygamberlerin diliyle gelen ilahi hakikatin ortak çağrısıdır. **Bu çağrı**, kâinatın en şerefli varlığı olarak yaratılan insanoğluna yapılan bir yücelme çağrısıdır. **Bu çağrı**, insanı kula kul olmaktan kurtarıp gerçek özgürlüğe ulaştıran tevhid çağrısıdır. **Bu çağrı**, ilim ve irfanın, hikmet ve adaletin hâkim olduğu İslam medeniyetinin çağrısıdır. **Bu çağrıya** kulak veren yücelir. **Bu davete** icabet eden kurtuluşa erer. (30 Eylül Cuma Hutbesinden)

أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا،

Hz. Ebu Hüreyre (r.a) anlatıyor: Resûlullah (s.a.v) buyurdular ki: "**Mü'minlerin iman bakımından en olgunu, ahlâkça en güzel olanıdır...**" (Tirmizî, Radâ 11)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾

“Ey iman edenler! Rükû edin, secdeye kapanın, rabbinize ibadet edin, dünya ve âhiret için faydalı işler yapın ki kurtuluşa eresiniz.” (Hac 77)

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

“Hep birlikte Allah'ın ipine sımsıkı yapışın; bölünüp parçalanmayın...” (Âl-i İmrân 103)

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ

“...İyilik ve takvâ hususunda yardımlaşın, günah ve haksızlık yolunda yardımlaşmayın.” (Mâide 2)

Peki Neye davet etmişti bizi? Ne için davet etmişti? Niçin bunca Nimet verildi?

Gelin yeniden hatırlayalım daveti...

- “İnancında dosdoğru ol” dedi
- “Nerede olursan ol Allah’a karşı sorumluluğunun bilincinde ol” dedi
- “Ölüm gelinceye kadar ibadetlerine, kulluğuna devam et” dedi
- “Güzel ahlaklı ol” dedi
- “İnsanların en hayırlısı insanlara faydalı olandır.” Dedi
- “İnsanlara merhamet göstermeyen kimseye Allah da merhamet etmez.” dedi
- “Birlik beraberliğe sahip çık” dedi
- “Şüpheli şeyleri terk et” dedi
- “Güvenilir insan, güvenilir eş, güvenilir tüccar, güvenilir yönetici, güvenilir komşu ol” dedi.
- “Eşleriniz size Allah'ın emanetidir” dedi.

- “Emanete ihanet eden, verdiği sözde durmayan, yalan konuşan nifak içerisindedir” dedi.
- “Evinizin bereketi için büyüklerinize hürmet edin” dedi.
- “Kolaylaştırın, zorlaştırmayın; sevdiren, nefret ettirmeyin” dedi.
- “Zinaya yaklaşmayın, Haksızlık yapmayın, haddi aşmayın” dedi
- “Başkasının hakkına girmeyin, Yalan konuşmayın, yaptığınız iyiliği başa kakmayın” dedi.
- “Sözünde dur, yalan konuşma, Dedikodu yapma, Güzel konuş” dedi.
- “Kibirli olma, Aklını kullan, Adaletli ol” dedi.
- “İyilikte yardımlaşın, yarışın ancak insanların onurunu incitmeyin” dedi.
- “Aranızda sevgi ve muhabbet için selamı yayın” dedi.
- “Yetim malına kötü niyetle yaklaşmayın, koruyup gözetin” dedi.
- “Yoldan eziyet veren şeyi kaldırmak imandandır” dedi.
- **“Sakin dünya hayatı sizi aldatmasın”** dedi

الرِّكَابُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

“Elif. Lâm. Râ. (Bu Kur'an), **Rablerinin izniyle insanları karanlıklardan aydınlığa, yani her şeye galip (ve) övgüye lâıyk olan Allah'ın yoluna çıkarman için sana indirdiğimiz bir kitaptır.**” İBRÂHİM 1.)

Unutmayalım ki İslam'ın tanıtılması tebliğ ile olmuş yayılması ise temsil ile gerçekleşmiştir. İslam'ı özümseyerek temsil etme sorumluluğumuz olduğunu asla unutmamalıyız.

ONUN ÇAĞRISINA KULAK VERENLER

- ✓ iki cihanı kazanacaklar, farkında olacaklar,
- ✓ işitip itaat edecekler,
- ✓ anlayarak yaşayacaklar, yaşatacaklar, cennete ve Allah'ın rızasına erecekler.

ÇAĞRI'YA KULAK VERMEYENLER

- iki Cihan saadetini kaybedecekler,
- fark edemeyecekler, kör, sağır ve dilsiz kesilecek, işittiklerine İsyân edecekler,
- yaşamayacaklar, yaşayanlara Belki de engel olacaklar,
- doğru yolda olduklarını da iddia edebilecekler, kalplerinin temizliğinden Dem Vuracaklar,
- kalplerinin mührü katılaştık, kararacak,
- Akılları, iradeleri, sorumlulukları, dostları onlar için hiçbir yardımda bulunamayacak.
- yazık edecekler kendilerine, sevdiklerine.
- her daim boşlukta, nifak içerisinde debelenip duracaklar,

Hız. Peygamber, bir toplumu oluşturan insanları aynı gemiye binmiş olan yolculara benzetmektedir.

“Yolcular gemideki yerlerini kur’a ile belirlerler. Kur’a sonucu bir kısmı geminin üst katına bir kısmı da alt katına yerleşir. Alt kata yerleşenler, burada su olmadığı için su ihtiyaçlarını görmek üzere üst kata çıkmak durumundadırlar. Su almak için üst kata çıktıkları vakit üst kattakilerin yanından geçiyorlar. Bunun üzerine kendi aralarında konuşurlar: **“Payımıza düşen alt katta bir delik açsak da su ihtiyacımızı bu-radandan görsek ve yukardakileri rahatsız etmesek iyi olur”** derler ve geminin alt kısmında bir delik açmaya başlarlar. Şimdi üst kattakiler bunları gördükleri halde bu yaptıkları işe göz yumar, ses çıkarmayacak ve engel olmayacak olurlarsa, açılan delikten içeriye su dolar ve gemi batar. Böylece sadece deliği açanlar değil, gemide olan hepsi boğulur. Eğer üst kattakiler onları bu işten men ederlerse kendileri de kurtulur, onları da kurtarmış olurlar.”
(Buhârî, “Şirket”, 6)

Müslüman duyarlı olacak ve toplumda meydana gelen olaylara ilgisiz kalmayacak ve: “Bana ne, her koyun kendi bacağından asılır” demeyecektir. Her koyun dünyada değil, ahirette kendi bacağından asılacaktır.

« مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ »

“Sizden biriniz çirkin bir iş görürse onu eliyle değiştirsin; eğer buna gücü yetmezse diliyle uyarın; buna da gücü yetmezse kalbiyle nefret etsin. Bu ise imanın en zayıf derecesidir.” (Müslim, “İman”, 20)

Hayber Kalesi’nin kuşatılması sırasında Hz. Ali’nin, **“Hayber yahudileriyle bizim gibi müslüman oluncaya kadar savaştığımızız”** şeklindeki önerisi üzerine Resûl-i Ekrem’in verdiği cevap irşadın İslâm’daki önemini belirtmesi açısından dikkat çekicidir:

" انْفُدْ عَلَى رِسَالِكَ حَتَّى تَنْزِلَ بِسَاحَتِهِمْ، ثُمَّ ادْعُهُمْ إِلَى الْإِسْلَامِ، وَأَخْبِرْهُمْ بِمَا يَجِبُ عَلَيْهِمْ، فَوَاللَّهِ لَأَنْ يَهْدِيَ اللَّهُ بِكَ رَجُلًا خَيْرٌ لَكَ مِنْ أَنْ يَكُونَ لَكَ حُمْرُ النَّعَمِ."

“Acele etme yâ Ali! Hayber toprağına sükûnetle gir, sonra onları İslâm’a davet et. Şunu bil ki tek bir kişinin senin irşadıyla müslüman olması en değerli ganimet olan kızıl develerin sana verilmesinden hayırlıdır.” (Buhârî, “Cihâd”, 102; Müslim, “Fezâ’ilü’ş-şahâbe”, 34).

İslâmiyet’in, doğuşundan itibaren insanların gönlünde yer etmesi, yayılması ve evrensel bir din haline gelmesinin önemli âmillerinden biri, **başta Peygamber olmak üzere mensuplarının dinin gereklerini yerine**

getirmesi, sözleriyle fiillerinin birbirine uymasdır. Özellikle büyük halk kitleleri, nazarî bilgilerden çok, örnek müslüman tiplerinden etkilenererek İslâm dinini benimsemiştir.

Peygamberimiz meşhur **veda hutbesinin sonunda** dinleyenlere sordu:

—Ey insanlar! Yarın beni sizden soracaklar, ne dersiniz?

Ashab-ı Kiram hep bir ağızdan: **—Allah'ın emir ve yasaklarını tebliğ ettin, Peygamberlik görevini ifa ettin, bize tavsiyelerde bulundun ve nasihat ettin, diye şahitlik ederiz,** dediler.

Bunun üzerine Peygamberimiz, mübarek şehadet parmağını göğe doğru kaldırarak sonra da cemaat üzerine çevirip indirerek üç kere: **—Şahit ol ya Rab, şahit ol ya Rab, şahit ol ya Rab,** dedi. (Müslim, “Hac”, 19)

Ölümünden itibaren kabrini ziyaret edenler de aynı şekilde: **“Selâm sana ey Allah'ın Peygamberi”** diye selâm verdikten sonra: **—Ben şahitlik ederim ki Allah'tan başka ilâh yoktur. Sen de O'nun kulu ve Peygamberisin. Şahitlik ederim ki, Allah'ın emir ve yasaklarını tebliğ ettin, emaneti yerine getirdin. Ümmete nasihat ettin ve Allah yolunda savaştın. Kıyamete kadar Allah sana salat etsin,** derler ve ilk müslümanların hayatında ona verdikleri cevabı kabri başında tekrar ederler.

MAZERETLER ARTIK ORTADAN KALKTI

Allah insanı yarattı, muhatap aldı, örnek peygamberler gönderdi, kitabı bıraktı, doğru ve yanlışını bildirdi, irade verdi ve hak batıl ayırımını kendisinden bekledi, sorumlu sensin, ister kazan istersem kaybet imtihanı dedi, sınırlı bir ömrün sonunda ölüm var dedi, ebedi hayatta cennet ve cehennem olduğunu bildirdi.

Bilmiyordum, anlamadım, ortam bozduktu, şeytan aldattı, herkes yapıyordu, İnsanoğlu bilmiyordu, annem babam öğretmedi, hocaya kızdım, hacıya kızdım, eğitim alamadım, sahipsizdim, bağımlıydım gibi keşkelerimizden sıyrılmamız gerekir.

AHİRETTE «KEŞKE» DEMEMEK İÇİN Kur'an bizlere dünyadayken farkına varmamız gerekenleri bildiriyor:

- Keşke, toprak olsaydım! يا ليتني كنت ترابا
- Keşke, bu hayatım için bir şeyler gönderseydim! يا ليتني قدمت لحياتي
- Keşke, kitabım (amel defterim) verilmeseydi! يا ليتني لم أوت كتابيه
- Keşke, falancayı dost edinmeseydim! يا ليتني لم أتخذ فلانا خليلا
- Keşke, Allah'a ve rasule itaat etseydik! يا ليتنا اطعنا الله و اطعنا الرسولا
- Keşke, Rasulle beraber yol alsaydım! يا ليتني اتخذت مع الرسول سبيلا
- Keşke, onlarla beraber olsaydım da büyük bir başarı kazansaydım! يا ليتني كنت معهم فأفوز فوزا عظيما

Bunların tamamı, şu an bizim için mümkün olan, Kuran-ı Kerimde ifade edilen ölümlerin temennileridir. **Yarın Maşer meydanında bunları dememek için, bugün üzerimize düşeni hakkıyla yerine getirelim.**

Bize ilk davet Allah'tan geldi, Peygamberimiz öğretti, İslam âlimleri günümüze kadar sahih dini taşıdı ve bizlere emanet ettiler.

Artık sıra bizde...

“Sizden öyle bir cemaat bulunsun ki -onlar insanları- hayra da’vet etsin; iyiliği emredip kötülükten sakındırsın” (Âl-i İmrân 3/104) meâlindeki âyet bir vazife yüklüyor bize. Müslüman yaşarken, yaparken iyi huylu, uyumlu olup kaba katı ve sert davranışlardan uzak durandır. **Asr-ı saâdet’ten itibaren tarih boyunca hemen bütün müslümanlar i’lâ-yi kelimetullah yolunda da’veti şahsî bir yükümlülük kabul etmiş ve bu yükümlülüğü hem amelî hem de sözlü olarak yerine getirmeye çalışmışlardır.** İran, Horasan, Mâverânünnehir gibi bölgelerle Afrika’nın çeşitli yörelerinde İslâm’ın yayılışı İslam davetçileri marifetiyle gerçekleşmiştir.

Kuzey Afrika ile Habeşistan, Somali gibi Doğu Afrika ülkeleri Hindistan, Çin ve Endonezya, Malezya, Filipinler gibi Uzakdoğu ülkelerinde **İslâm’ın barışçı yollarla yayılışında Müslüman tacirlerin davet çalışmalarının büyük payı vardır.**

İslâm'a da'vet faaliyetinde Ahmed Yesevî, Abdülkâdir-i Geylânî, Ebü'l-Hasan eş-Şâzelî, İbn Atâullah el-İskenderî gibi ünlü sûfîler **dinî-ahlâkî şahsiyet ve yaşayışlarıyla, gerekse vaaz ve irşadlarıyla etkili birer da'vetçi olarak kendi ülkelerinde faaliyet göstermişlerdir.**

Da'vet faaliyetinde âlimlere, tüccarlara, sûfilere, hacılara ve yabancılar eline düşen Müslüman esirlere bakarak iman eden, İslam ile buluşan nice insan ve toplumlar olduğu bir gerçektir. Günümüzde davet faaliyetlerinde eğitim, kültür, sanat ve sporun etkisinden de söz etmek mümkündür.

- Bize düşen öncelikle dinimizi doğru bir şekilde öğrenmektir.
- İkinci olarak doğru bir şekilde ifrat ve tefritten kaçınarak yaşamaktır.
- Üçüncü olarak örnek olmak ve etrafımızdaki insanlara aktararak güzellikleri yaymaktır.

Bize bakanlar İslam'ın izzetini, güzelliğini, merhametini, sevgisini ve ahlakını bizde görmelidir. Bu vesileyle Camiler ve Din Görevlileri Haftası ile Mevlid-i Nebi Haftasını tebrik eder hayırlara vesile olmasını Rabbimizden niyaz ederim.